

KARLSTADS KOMMUN

RÅDET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Protokoll 2019-03-29

Tid och plats Fredag den 29 mars 2019 kl 13:00-16:00
Resurscentrum Rosenbadsgatan 2 C, Karlstad

Ledamöter Christian Holm Barenfeld (M), ordförande,
kommunstyrelsen
Ferman Brodrej (S), kommunstyrelsen
Daniel Frisé (M) arbetsmarknad- och socialnämnden
Niklas Wikström (L), barn- och ungdomsnämnden
Dekan Izat (S), barn- och ungdomsnämnden
Ann-Marie Johansson, (C), gymnasie- och
vuxenutbildningsnämnden
Ulrica Elfgrén Borgström (S), gymnasie- och
vuxenutbildningsnämnden
Ann-Katrin Gyllsten (L), kultur- och fritidsnämnden
Ulla Wennerlund (C), stadsbyggnadsnämnden
Håkan Holm Alteblad (S), stadsbyggnadsnämnden
Lena Nilsson (S), teknik- och fastighetsnämnden
Eva Wikström Hallonstén (L) vård- och
omsorgsnämnden
Carina Bönström (S), vård- och omsorgsnämnden

Örjan Arwidsson, handikappföreningarna i Karlstad
Gunilla Ström Ericsson, handikappföreningarna i
Karlstad
Haidie Österdahl, handikappföreningarna i Karlstad
Karl-Peter Johansson, handikappföreningarna i
Karlstad
Lena Pettersson, handikappföreningarna i Karlstad
Anders Björklings, handikappföreningarna i Karlstad
Anki Hörnlund, handikappföreningarna i Karlstad
Anita Björcke, handikappföreningarna i Karlstad
Rebecca Lindman Dahl, handikappföreningarna i
Karlstad
Susanna Lindgren, handikappföreningarna i Karlstad
Anders Eriksson, DHR

KARLSTADS KOMMUN**RÅDET FÖR PERSONER MED
FUNKTIONSNEDSÄTTNING****Protokoll** 2019-03-29

Justerare	Anki Hörlund
Tid och plats för justering	Järnvägsgatan 4 Karlstad
Övriga närvarande	Margareta Persson, gästföreläsare Lars Sätterberg, ekonomidirektör Christina Wahrolin Gunnar Persson, miljöstrateg teknik- och fastighetsförvaltningen Helena Danielsson, EU-informatör Europa direkt Lisa Velam, kommunvägledare Ulrika Johansson, sekreterare
Underskrifter Sekreterare Ulrika Johansson
Ordförande Christian Holm Barenfeld
Justerare Anki Hörlund

KARLSTADS KOMMUN

RÅDET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Protokoll 2019-03-29

Inledning

Ordförande Christian Holm Barenfeld (M) inleder mötet och hälsar alla välkomna till en ny mandatperiod.

KARLSTADS KOMMUN**RÅDET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING**

Protokoll 2019-03-29

§ 1**Val av vice ordförande**

Enligt reglementet ska rådet för personer med funktionsnedsättning ha en beredningsgrupp som består av ordförande, vice ordförande, en politiker från oppositionen, en ytterligare representant från föreningarna samt sekreteraren i rådet.

Örjan Arwidsson valdes som vice ordförande i rådet för personer med funktionsnedsättning för mandatperioden 2019–2022.

KARLSTADS KOMMUN**RÅDET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING**

Protokoll 2019-03-29

§ 2**Gästföreläsning**

Margareta Persson har i en ny bok dokumenterat de historiska villkoren för personer med funktionsnedsättning i Sverige

Margareta deltar i mötet och berättar om boken -Gamla synsätt spökar än – Funktionshinder genom tiderna.

Boken handlar om en osynlig del av vår historia, om hur människor med funktionsnedsättningar betraktats och behandlats genom tiderna.

Samtliga deltagare i mötet fick ett exemplar av boken.

KARLSTADS KOMMUN

RÅDET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Protokoll 2019-03-29

§ 3

Rådets roll

Lars Sätterberg, ekonomidirektör deltar och redogör vilken roll och vilka befogenheter rådet för personer med funktionsnedsättning har.

Lars berättar om kommunens organisation samt tankarna kring dialog och samverkan. Det är svårt att hitta sätt att sprida information vidare till intresseorganisationerna och hur ska intresseorganisationerna göra sig hörda.

Det viktigt att fånga frågorna tidigt för att sprida information om pågående och kommande ärenden. Brukardialogen är det forum där det är tänkt att organisationerna snabbare ska få information samt kunna ge sina synpunkter vid förändringar.

Brukardialogerna fungera olika bra på de olika förvaltningar. Variationen på antal möten och hur de fungerar är stor. Samtidigt är det kanske så att alla förvaltningar inte behöver ha lika många brukardialoger men det vore bra att sätta en minsta nivå- med fasta former för brukardialogsmötena. De är viktigt att tydliggöra ansvaret, alla dialoger behöver inte se lika ut.

KARLSTADS KOMMUN**RÅDET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING**

Protokoll 2019-03-29

§ 4**FN Konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning**

Christina Wahrolin före detta riksdagspolitiker deltar och berättar om- FN Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Christina var med som svenska regeringens expert när konvention kom till. Totalt träffades 198 länder varav 25 EU-länder och 800 olika handikapporganisationer under åtskilliga möten för att arbeta fram Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Det är inga nya rättigheter som tagits fram utan de har lyfts till ytan, där utgångspunkten var människors lika värd.

Samtliga deltagare i mötet fick ett exemplar av Konventionen.

KARLSTADS KOMMUN

RÅDET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Protokoll 2019-03-29

§ 5

Renhållningsordningen

Gunnar Persson, miljöstrategi från teknik- och fastighetsförvaltningen deltar och berättar om Renhållningsordningen för Karlstads kommun 2019–2023 innehållande renhållningsföreskrifter och avfallsplan som Kommunstyrelsen har tagit fram.

För varje kommun ska det finnas en renhållningsordning som ska antas av kommunfullmäktige. Renhållningsordningen ska innehålla en avfallsplan och renhållningsföreskrifter. Under 2018 har det pågått ett arbete med olika samråd för att ta fram avfallsplanen för 2019–2023 tillsammans med uppdaterade renhållningsföreskrifter. Innan antagandet ska förslaget till ny renhållningsordningen ut på ett formellt samråd med en granskningstid för allmänheten på minst fyra veckor. Renhållningsföreskrifterna ändras avseende ansvaret för hanteringen av slam från fettavskiljare som flyttas till teknik- och fastighetsnämnden vilket medför behov av ändringar i teknik- och fastighetsnämndens reglemente, Karlstads Energi AB:s ägardirektiv samt i Renhållningstaxa och taxeföreskrifter.

KARLSTADS KOMMUN

RÅDET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Protokoll 2019-03-29

§ 6

Europa direkt

Helena Danielsson, EU-informatör deltar och berättar om Europa Direkt Karlstad vilket är medborgarens länk till Europa. Europa Direkt- kontoret sprider information om EU och ska bidra till engagemang kring EU på lokal och regional nivå.

I år är det val till Europaparlamentet. Den 26 maj är det valdag och du kan förtidsrösta från och med den 8 maj fram till valdagen. Genom att rösta i valet får du möjlighet att påverka vilka partier och politiker som ska styra de kommande fem åren.

Välkommen att besöka Europa Direkt på Bibliotekshuset, Västra Torggatan 26.

KARLSTADS KOMMUN

RÅDET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Protokoll 2019-03-29

§ 7

Återkoppling från Kontaktcenter

Återkoppling på frågor som ställdes i samband med Rådet för personer med funktionsnedsättning den 19 oktober 2019.

Frågorna har besvarats av Anna Gustavsson, utbildningssekreterare på Karlstadsbuss:

- Färdtjänst och Riksfärdtjänst har tidigare varit placerat hos Karlstadsbuss, hur ser det ut nu?

Svar: Just nu ligger vi under stadsbyggnadsnämnden i Karlstads kommun. Nämnden har fattat beslut att färdtjänst och riksfärdtjänst skall över till regionen. Men innan detta ev. blir verklighet måste samma beslut tas i kommunstyrelsen samt kommunfullmäktige samt motsvarande på regionnivå.

- Förut kunde den som blev beviljad färdtjänst och färdtjänst special köpa billigare busskort, och fick även ta med sig en medhjälpare på bussen utan kostnad. Hur ser det ut idag?

Svar: Inga förändringar har skett på den punkten.

- När man beställt en resa får man ett meddelande med en karta när bilen närmar sig. Finns det någon möjlighet att utveckla detta så att man får en talande app (eller liknande) för den som har en synnedsättning?

Svar: Vi hoppas att förbättringar på det tekniska planet kommer att ske kontinuerligt. Om vi får en talande app vet jag inte i nuläget men om önskemål finns så kommer vi att framföra detta. Jag har ingen uppfattning om det är en "lätt" åtgärd eller inte. Vi tar med oss detta när vi diskuterar hur vi vill förändra på sikt.

KARLSTADS KOMMUN

RÅDET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Protokoll 2019-03-29

Forts. återkoppling från Kontaktcenter

- Kan elektroniken vid hållplatserna slå ut hörslingor?

Besvarad av Thomas Ekroth Systemförvaltare, Karlstadsbuss:

Svar: Det sitter elektroniska skyltar, av olika varianter, på väldigt många av våra hållplatser – inte bara längs Stråket.

Vi har också så kallade pratorer på en del hållplatser, som läser upp nästkommande turer för resenärer med synnedsättningar. På två hållplatser, längs Stråket, har vi också stora pekskärmar, där man kan söka resor.

Jag har inte fått in några testprotokoll eller liknande, men har fått förklarat för mig hur deras skyltar är störningsskyddade. Vi har skyltar från två leverantörer, och här är en sammanställning av vad de har svarat.

En del av våra skyltar är från 1990-talet. Just dessa äldre skyltar (t.ex. de stora tavlorna på Stora Torget) innehåller ganska gammal teknik, och transformatorer och annat kan ha påverkats av tiden. Därför kan de inte garantera att de inte stör hörslingor eller annan elektronik. Men om något sådant upplevs hoppas vi att få in en felanmälan, så kan vi åtgärda det.

En leverantör uppger att alla deras nyare skyltarna testats för EMC (Elektromagnetisk Kompatibilitet) och uppfyller Trafikverkets krav för att få sitta på t.ex. järnvägsstationer. Deras skyltar har också olika typer av avstörningsfilter, för både ingående och utgående störningar, för att t.ex. inte förstärka störningar utifrån.

Vissa skyltar har fläktar i sig, för kylning, och dessa fläktmotorer skulle teoretiskt kunna avge frekvenser som stör hörslingor, men det är inget de har hört något om. På två hållplatser (Sundsta/Älvkullen, läge A, och Stora Torget, läge C) har vi stora touch-skärmar. Dessa skärmar har en slinga i skärmen, för att känna av när man trycker på den, och den skulle teoretiskt också kunna störa. Men inte heller det har de hört något om.

Den andra leverantören anger att deras skyltar inte ska kunna påverka hörslingor, då de inte använder radiofrekvenser som ska kunna störa t.ex. hörslingor.

Elektroniken i skyltarna ska också vara avskärmad för störningar.

Alla skyltar vi har ute på stan kommunicerar via GSM/3G/4G (mobilnätet) eller FM/DARC (radio). Av de vi har inomhus kommunicerar vissa också via dessa kanaler, men en del kommunicerar via nätverkskablar.

KARLSTADS KOMMUN

RÅDET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Protokoll 2019-03-29

Forts. återkoppling från Kontaktcenter

Tillgänglighetsfrågor, besvarade av Carl Ewensson

- Finns det motsvarande utrullningsbara hinder som skulle kunna fungera som taktila hinder vid ombyggnationer? Är det något som finns eller som man skulle kunna utveckla?

Svar: Jag känner inte till en sådan produkt i dagsläget, men det betyder förstås inte att de inte existerar. Det ska dock finnas liknande produkter som klistras på underlaget, och det skulle vi kunna titta närmare på om det kan vara tillämbart. Vi har haft vissa diskussioner kring vilka brister vi har eller som uppstår, vilka åtgärder det finns behov av att göra - respektive som är rimliga att göra - under tiden medan vi bygger om en plats. Vi har här ett arbete kvar att göra, det är vi medvetna om.

Jag kommer dessvärre inte att hinna ta i frågan på ett genomgripande sätt förrän senare under sensommaren/hösten 2019.

- Tillgängligheten på Stora torget framhölls som problematisk då bilar (food trucks) står parkerade så att man måste kliva ut i gatan för att passera dom. Hur det ut med det idag? Har det gjorts någon förändring eller är det inplanerat?

Svar: Jag har varit på plats strax efter rådsmötet 19/10 -18 och kikat på uppställningen. Jag kunde då inte konstatera att den uppställningen skulle omöjliggöra eller svårt hämma framkomligheten på södra sidan av torget. Har det nu blivit en annan situation som är värre? Se infogade bilder nedtill.

Lotta Lång som har ansvaret för torgplaneringen.

KARLSTADS KOMMUN

RÅDET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Protokoll 2019-03-29

§ 8

Aktuellt från nämnderna

Vård- och omsorgsnämnden

Verksamhetsområdet vårdboende delas i två mindre verksamhetsområden, trygghetsboende och vårdboende vilket gör att det ges helt andra möjligheter att utveckla verksamheterna.

Det nya verksamhetsområdet -trygghetsboende kommer förutom boende även att innehålla verksamheter som arbetar förebyggande och med aktiviteter. Uppdraget för servicehusen (som kommer byta namn till trygghetsboenden) kommer att breddas i syfte att äldre personer i närområdet ska kunna erbjudas viss öppen verksamhet.

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Jobbar med nya boenden, har nyss öppnat ett nytt boende. Stort arbete med att få en budget i balans utan att tappa i kvaliteten.

Barn- och ungdomsnämnden

Niclas Wikström informerar om stora akustikförbättringar som gjorts samt ramper som byggts. Vid nybyggen tittar man numer mycket på tillgängligheten redan i planeringsprocessen.

Mycket nybyggen och ombyggnation av lokaler som inte var anpassade efter den verksamhet som ska bedrivas.

Skolan återvinner mycket, gör kloka materialval vid ny- och ombyggnad.

Skolmat som blir kvar säljs portionsvis för 25 kronor.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Jobbar hårt med att minska matsvinnet.

Kultur- och fritidsnämnden

Fokus på tillgänglighet i alla planer som de, Skutberget och Skåre sporthall bland annat. Utegyrmet i Wennbergsparken slår hon ett slag för. Karlstad kommer arrangera idrottstävling för ungdomar inom parasport 2019.

KARLSTADS KOMMUN

RÅDET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Protokoll 2019-03-29

Forts. aktuellt från nämnderna

Samhällsbyggnadsnämnden

Håkan Holm Alteblad och Ulla Wennerlund informerar om att det hanteras cirka 2000 bygglov varje år, ingen tendens till minskning.

Det har även genomförts Samråd på ett antal stora ärenden, bland annat:

- Konsum Värmlands område cirka 1000 nya bostäder.
- Utveckling av Jakobsbergsområdet.
- Hagaentré där ska det byggas 300 bostäder, hälften bostadsrätter och hälften hyresrätter.
- Hyttan hotell och hyreslägenheter.
- Skutberget
- Resecentrum

Byggvision för Väse ska ut på samråd nu i vår, visionen säger att det kan tillföras 1500 ytterligare bostäder i Väse. Det ligger med i ett projekt hur byggnationen i ytterområdena ska komma igång.

Karlstadbuss följs noga av stadsbyggnadsnämnden nu när den är överflyttad till Region Värmland.

Bygglov för LSS-bostäder har beviljats.

Teknik- och fastighetsnämnden

Lena Nilsson berättar att teknik- och fastighetsnämnden har bifallit en motion om tillgänglighetsanpassad toalett i bibliotekshuset. Toaletten finns redan idag men kommer att utrustas med taklyft. Det ska även sättas upp skyltar så den lätt går att hitta.

KARLSTADS KOMMUN

RÅDET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Protokoll 2019-03-29

§ 9

Aktuellt från organisationerna

Några föreningar har samverkat till att bjuda in till en öppen föreläsning om smärta under våren.

I måndags 25 mars, hade handikapporganisationerna ett möte med fem riksdagspolitiker och pratade om LSS utredningen.

KARLSTADS KOMMUN

RÅDET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Protokoll 2019-03-29

§ 10

Övrigt

Inga övriga frågor.
